

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Ιουλίου 2017

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Σλοβενίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Σλοβενίας για το 2017

(2017/C 261/23)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Σλοβενία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, την οποία ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 21 Μαρτίου 2017 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»)⁽³⁾.
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμιμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Σλοβενία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 1 έως 3.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Σλοβενία δημοσιεύτηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Σλοβενίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Σλοβενίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επίσης, περιλάμβανε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν επίσης στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Σλοβενία παρουσιάζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, οι αδυναμίες του τραπεζικού τομέα, το εταιρικό χρέος και οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι αποτελούν ευπάθειες. Οι ανισορροπίες αποθεμάτων αποκαθίστανται σταδιακά, υπό το πρίσμα της ανάκαμψης. Ο εταιρικός τομέας έχει υποστεί σημαντική μείωση του χρέους και οι ιδιωτικές επενδύσεις, μεταξύ

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ ΕΕ C 92 της 24.3.2017, σ. 1.

άλλων και με τη μορφή των άμεσων ξένων επενδύσεων, έχουν αρχίσει να ανακάμπτουν, αν και τα επίπεδα των εισερχόμενων άμεσων ξένων επενδύσεων είναι ακόμη χαμηλά, σε σύγκριση με άλλες χώρες της περιοχής. Το δημόσιο χρέος κορυφώθηκε το 2015, και τα προσεχή έτη αναμένεται προσαρμογή προς τα κάτω. Η πρόοδος όσον αφορά την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα συνέπεσε με τη ραγδαία πτώση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται. Έχουν ληφθεί σχετικά μέτρα από την κυβέρνηση για την εξυγίανση και την αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα, καθώς και για τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω δράση πολιτικής για να αντιμετωπιστεί το εταιρικό χρέος και οι εναπομένουσες αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού τομέα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον.

- (4) Στις 28 Απριλίου 2017, η Σλοβενία υπέβαλε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και στις 3 Μαΐου 2017 υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.
- (6) Η Σλοβενία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2017, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό έλλειμμα θα βελτιωθεί σε 0,8 % του ΑΕγχΠ το 2017 και εν συνεχεία θα μετατραπεί σε πλεόνασμα 0,4 % του ΑΕγχΠ το 2020. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος —για ισοσκελισμένο προϋπολογισμό σε διαρθρωτικούς όρους, ο οποίος δεν είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης— αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2020. Ωστόσο, με βάση το εκ νέου υπολογισθέν ⁽²⁾ διαρθρωτικό ισοζύγιο, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος δεν αναμένεται να επιτευχθεί εντός του χρονικού ορίζοντα του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕγχΠ αναμένεται να μειωθεί σε 77,0 % του ΑΕγχΠ το 2017 και να συνεχίσει να μειώνεται σε 67,5 % του ΑΕγχΠ το 2020. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι ευλογοφανές. Συγχρόνως, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί επαρκώς τα αναγκαία μέτρα στήριξης των σχεδιαζόμενων στόχων από το 2017 και μετά.
- (7) Το πρόγραμμα σταθερότητας του 2017 δείχνει ότι η δημοσιονομική επίπτωση της πρωτοφανούς ροής προσφύγων είναι σημαντική το 2016 και το 2017 και παρέχει επαρκείς αποδείξεις της έκτασης και της φύσης αυτού του πρόσθετου δημοσιονομικού κόστους. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι επιλέξιμες πρόσθετες δαπάνες για την έκτακτη εισροή προσφύγων το 2016 ανήλθε στο 0,07 % του ΑΕγχΠ. Το ποσό αυτό παραμένει αμετάβλητο σε σύγκριση με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος για το 2017, που επιβεβαίωσε τις προβλέψεις του προγράμματος σταθερότητας του 2016. Για το 2017 το πρόγραμμα σταθερότητας περιλαμβάνει αίτημα για 0,07 % του ΑΕγχΠ, για το οποίο η Επιτροπή θα εξετάσει την επαυξητική επίπτωση της τάξης του 0,01 % του ΑΕγχΠ. Οι διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 και του άρθρου 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 καλύπτουν αυτές τις πρόσθετες δαπάνες, διότι η εισροή προσφύγων και η λήψη συναφών μέτρων ασφαλείας συνιστούν ασυνήθεις περιστάσεις, ο αντίκτυπός τους στα δημοσιονομικά της Σλοβενίας είναι σημαντικός και δεν θα διακυβευόταν η βιωσιμότητα με το να επιτραπεί προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής προς επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Ως εκ τούτου, η απαιτούμενη προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου για το 2016 έχει μειωθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω πρόσθετες δημοσιονομικές δαπάνες. Όσον αφορά το 2017, η τελική αξιολόγηση, μεταξύ άλλων για τα επιλέξιμα ποσά, θα πραγματοποιηθεί την άνοιξη του 2018 βάσει των καταγεγραμμένων στοιχείων που θα παρασχεθούν από τις σλοβενικές αρχές.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁽²⁾ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζόμενων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με τη χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

- (8) Στις 12 Ιουλίου 2016 το Συμβούλιο συνέστησε στη Σλοβενία να επιτύχει ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή τουλάχιστον 0,6 % του ΑΕγχΠ προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2017. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2017, υπάρχει κίνδυνος κάποιας απόκλισης από την εν λόγω απαίτηση το 2017.
- (9) Το 2018, υπό το πρίσμα της δημοσιονομικής κατάστασης και ιδίως του επιπέδου του χρέους, η Σλοβενία αναμένεται να προσαρμοστεί περαιτέρω προς την κατεύθυνση ενός ενδεδειγμένου μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Σύμφωνα με τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα προσαρμογής στο πλαίσιο του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η εν λόγω προσαρμογή μεταφράζεται σε απαίτηση για ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁽¹⁾ που δεν υπερβαίνει το 0,6 %. Θα αντιστοιχεί σε διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 1 % του ΑΕγχΠ. Σε περίπτωση μη αλλαγής των πολιτικών, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την εν λόγω απαίτηση το 2018. Η Σλοβενία αναμένεται να συμμορφωθεί με τον κανόνα για το χρέος το 2017 και το 2018. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Σλοβενία πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα το 2017 και ότι θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα το 2018, προκειμένου να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ωστόσο, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, η αξιολόγηση των δημοσιονομικών σχεδίων και αποτελεσμάτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη δημοσιονομική ισορροπία του κράτους μέλους υπό το πρίσμα των συνθηκών που υπαγορεύει ο οικονομικός κύκλος. Όπως υπενθυμίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2017, που συνοδεύει τις εν λόγω συστάσεις ανά χώρα, η αξιολόγηση του σχεδίου δημοσιονομικού προγράμματος του 2018 και η επακόλουθη αξιολόγηση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων του 2018 θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τον στόχο επίτευξης δημοσιονομικού προσανατολισμού που συμβάλλει στην ισχυροποίηση της συνεχιζόμενης ανάκαμψης και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της Σλοβενίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή προτίθεται να διενεργήσει συνολική αξιολόγηση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, ιδίως με βάση την κυκλική κατάσταση της Σλοβενίας. Επιπλέον, υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα ως προς την κυκλική θέση στη συγκεκριμένη περίπτωση της Σλοβενίας, λόγω της ιδιαίτερα μεγάλης συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας το διάστημα 2008-2013 και των μεγάλων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των μεταρρυθμίσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα που υλοποιούνται.
- (10) Ο νόμος για τον δημοσιονομικό κανόνα που εκδόθηκε τον Ιούλιο 2015 εισήγαγε ένα μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο για τη γενική κυβέρνηση. Απαιτούνται ορισμένες τροποποιήσεις του νόμου για τα δημόσια οικονομικά προκειμένου να καταστεί λειτουργικός. Αρχικά η κυβέρνηση δεσμεύθηκε για έγκριση του αναθεωρημένου νόμου περί δημόσιων οικονομικών εντός έξι μηνών από την έγκριση του νόμου για τον δημοσιονομικό κανόνα. Η προθεσμία αυτή ωστόσο αναβλήθηκε επανειλημμένως και ο αναθεωρημένος νόμος δεν έχει ακόμη κατατεθεί στο κοινοβούλιο για ψήφιση. Ο αναθεωρημένος νόμος περί δημόσιων οικονομικών αποτελεί ένα από τα νομικά εργαλεία για τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία της οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου⁽²⁾, την οποία τα κράτη μέλη όφειλαν να έχουν ολοκληρώσει μέχρι το τέλος του 2013. Τα μέλη του δημοσιονομικού συμβουλίου διορίστηκαν στις 21 Μαρτίου 2017.
- (11) Το υψηλό δημόσιο χρέος στο 79,7 % του ΑΕγχΠ το 2016 καθιστά εύαλωτα τα δημόσια οικονομικά της Σλοβενίας. Η γήρανση του πληθυσμού της Σλοβενίας προχωρεί με ρυθμούς ταχύτερους από εκείνους των περισσότερων κρατών μελών. Η Σλοβενία αντιμετωπίζει υψηλούς κινδύνους όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και ο δείκτης κενού μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας είναι ο υψηλότερος όλων των κρατών μελών, λόγω της προβλεπόμενης αύξησης των δημόσιων δαπανών σχετικά με τις συντάξεις, την υγειονομική περίθαλψη και τη μακροχρόνια περίθαλψη.
- (12) Η κυβέρνηση έχει υποβάλει προτάσεις για μεταρρύθμιση του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης. Το νομοσχέδιο περί Υγειονομικής Περίθαλψης και Ασφάλισης Υγείας, το οποίο αποτελεί το βασικό στοιχείο της μεταρρύθμισης, τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση τον Φεβρουάριο 2017 και πρόκειται να υποβληθεί στην Εθνοσυνέλευση μέχρι το καλοκαίρι του 2017. Είναι σημαντικό να τηρηθεί το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα ώστε ο νόμος να ψηφιστεί εντός του 2017. Τον Δεκέμβριο 2016 υποβλήθηκαν οι προτάσεις για την τροποποίηση του νόμου για τις υπηρεσίες υγείας και του νόμου για τα δικαιώματα των ασθενών ενώ ψηφίστηκε ο νέος νόμος για τα φάρμακα. Οι εναπομένουσες προκλήσεις αφορούν τη διακυβέρνηση και τις επιδόσεις των νοσοκομείων, της πρωτοβάθμιας περίθαλψης ως ρυθμιστή για την ενδονοσοκομειακή περίθαλψη, τα συστήματα πληρωμής των νοσοκομείων, την αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας και τα συστήματα πληροφοριών. Επιπλέον, τα οφέλη από το συγκεντρωτικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων για τα ιατρικά προϊόντα και τις υπηρεσίες παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητα, ενώ ετοιμάζεται νέο συγκεντρωτικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων για τα φάρμακα το οποίο θα μπορούσε να συμβάλει στην αύξηση της διαφάνειας και της οικονομικής αποδοτικότητας των δημοσίων συμβάσεων. Η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων της μακροχρόνιας περίθαλψης αποτελεί επίσης σημαντική πρόκληση. Μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σύστημα μακροχρόνιας περίθαλψης στη Σλοβενία. Ένα πιλοτικό έργο για τον προσδιορισμό των αναγκών μακροχρόνιας περίθαλψης βρίσκεται σε προπαρασκευαστικό στάδιο.

(¹) Οι καθαρές δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

(²) Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41).

- (13) Η λευκή βίβλος για τις συντάξεις εγκρίθηκε από την κυβέρνηση τον Απρίλιο του 2016 και δρομολόγησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ωστόσο, εξακολουθούν να μην υπάρχουν συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις. Οι μελλοντικές προκλήσεις συνίστανται στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και επάρκειας του συνταξιοδοτικού συστήματος με την αναπροσαρμογή της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής, και στην προώθηση της συνταξιοδότησης σε μεγαλύτερη ηλικία, στην αύξηση της κάλυψης των συστημάτων επικουρικών συντάξεων, στην κατάλληλη αντιμετώπιση των διαφόρων σταδιοδρομιών και στη μείωση του κινδύνου φτώχειας σε μεγάλη ηλικία.
- (14) Συνεχίζεται η βελτίωση της αγοράς εργασίας και των κοινωνικών τάσεων. Η δημιουργία θέσεων εργασίας έχει αυξηθεί και η ανεργία μειώνεται. Το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού μειώθηκε αλλά παραμένει πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης όσον αφορά τους ηλικιωμένους. Η βελτίωση της αγοράς εργασίας προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης στους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά τα ποσοστά συμμετοχής τους παραμένουν χαμηλά. Τα τελευταία χρόνια, η συνταξιοδότηση μέσω του συστήματος ασφάλισης ανέργων είναι όλο και πιο σύνθηδες φαινόμενο. Η μακροχρόνια ανεργία παραμένει πάνω από τα προ κρίσης επίπεδα και αντιπροσωπεύει περισσότερο από το ήμισυ του συνόλου των ανέργων. Πάνω από το 40 % όλων των μακροχρόνια ανέργων είναι ηλικίας άνω των 50 ετών και περίπου οι μισοί από αυτούς είναι άνεργοι επί δύο ή και περισσότερα χρόνια. Έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση και έχει καταρτιστεί και συζητηθεί με τους κοινωνικούς εταίρους σχέδιο δράσης που αποσκοπεί στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Η έγκαιρη υλοποίηση του σχεδίου δράσης μπορεί να συμβάλει ώστε να βελτιωθεί η ενεργοποίηση των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και πολύ κάτω από τα προ κρίσης επίπεδα και τον μέσο όρο της Ένωσης. Το σχέδιο υλοποίησης της ενεργούς πολιτικής για την αγορά εργασίας, που εγκρίθηκε τον Ιανουάριο 2016, συνεχίζει την τρέχουσα προσέγγιση, ενώ οι δαπάνες στον τομέα αυτό εξακολουθούν να είναι χαμηλές. Οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας και οι εργαζόμενοι χαμηλής ειδίκευσης εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στα μέτρα ενεργητικής πολιτικής για την αγορά εργασίας. Ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας παραμένει πρόκληση παρά τη μεταρρύθμιση του 2013.
- (15) Το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αν και παραμένει υψηλό, ακολουθεί σταθερή πτωτική πορεία. Η Τράπεζα της Σλοβενίας εφαρμόζει ορισμένα μέτρα που παρέχουν στις τράπεζες κίνητρα για να μειώσουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βιώσιμο τρόπο. Οι πιέσεις για τη μείωση του χρέους έχουν αρχίσει να αμβλύνονται, αλλά οι ροές πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις εξακολουθούν να συρρικνώνονται. Η πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του χρέους μεμονωμένων επιχειρήσεων είναι ανομοιογενής. Η εξυγίανση και η αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα σημειώνουν πρόοδο με τη συγχώνευση τριών τραπεζών το 2016. Η Σλοβενία δεσμεύεται να εκποιήσει τουλάχιστον το 50 % της συμμετοχής της στη μεγαλύτερη κρατική τράπεζα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και ακόμη 25 % μεϊον μία μετοχή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Με αναθεωρήσεις του νομοθετικού πλαισίου ενισχύθηκε περαιτέρω η ικανότητα εταιρικής αναδιάρθρωσης της Εταιρείας Διαχείρισης Τραπεζικών Στοιχείων Ενεργητικού. Τα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων εξακολουθούν να είναι υψηλά μεταξύ των ΜΜΕ. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, με τη βοήθεια της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχει εκπονηθεί συστηματική προσέγγιση όσον αφορά την ικανότητα των ΜΜΕ να ρυθμίζουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Επιπλέον, η κυβέρνηση ενέκρινε νομοσχέδιο για τη σύσταση κεντρικού μητρώου πιστώσεων ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων και να μειωθεί ο κίνδυνος χρέους.
- (16) Η πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης για τις φερέγγυες επιχειρήσεις είναι πολύ περιορισμένη. Το σλοβενικό ταμείο επιχειρήσεων και η Slovenska izvozna in razvojna banka (τράπεζα SID) έχουν κυρίως εισαγάγει νέα χρεωστικά μέσα για τις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων και μέτρα όπως οι μικροπιστώσεις. Το 2016 το σλοβενικό ταμείο επιχειρήσεων έθεσε σε εφαρμογή πρόγραμμα κεφαλαίου κίνησης στο οποίο συμμετείχαν λιγότερες από 50 δικαιούχοι ΜΜΕ. Άλλα εναλλακτικά μέσα χρηματοδότησης μέσω των ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και των ιδίων κεφαλαίων, θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημαντική πηγή πρόσθετης χρηματοδότησης, αλλά παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητα.
- (17) Η εφαρμογή της στρατηγικής 2015-2020 για την ανάπτυξη της δημόσιας διοίκησης βρίσκεται σε εξέλιξη και έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος. Ωστόσο, ορισμένα συγκεκριμένα μέτρα, όπως η έγκριση του νόμου περί δημόσιας διοίκησης, σημειώνουν περαιτέρω καθυστερήσεις. Το κυβερνητικό πρόγραμμα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου εκτιμάται ότι έχει δημιουργήσει συνολική εξοικονόμηση πόρων ύψους 365 εκατ. EUR μεταξύ του 2009 και του 2015 ενώ έχει εφαρμοστεί σχεδόν το 60 % των 318 μέτρων για τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Εντούτοις, οι ιδιωτικές επενδύσεις εξακολουθούν να παρακωλύονται λόγω πολύπλοκων και χρονοβόρων διοικητικών διαδικασιών, ιδίως στον κλάδο των κατασκευών και του χωροταξικού σχεδιασμού. Αν και η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα του δικαστικού συστήματος έχουν περαιτέρω βελτιωθεί, σε εμπορικές υποθέσεις εξακολουθεί να μεσολαβεί μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι τις πρώτες ακροάσεις ενώ οι αγωγές δεν μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά. Παρά τη θέσπιση ορισμένων βασικών μεταρρυθμίσεων κατά της διαφθοράς, όπως το πρόγραμμα μηδενικής ανοχής της διαφθοράς, η αντίληψη της κατάστασης περί διαφθοράς εξακολουθεί να είναι αρνητική και φαίνεται να επηρεάζει τις αποφάσεις των επιχειρήσεων. Μετά την αρχική πρόοδο όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό της κανονιστικής ρύθμισης επαγγελμάτων, οι μεταρρυθμίσεις επιβραδύνθηκαν. Η άρση των περιοριστικών εμποδίων όσον αφορά τη ρύθμιση των επαγγελμάτων θα μπορούσε να στηρίξει τον ανταγωνισμό στις αγορές αυτών των επαγγελμάτων.
- (18) Η κρατική παρέμβαση στην οικονομία παραμένει υψηλή, παρά το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων που ξεκίνησε το 2013. Το Δημόσιο είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης, διαχειριστής περιουσιακών στοιχείων και κάτοχος εταιρικού χρέους στη Σλοβενία. Σε συνδυασμό με την ανεπαρκή εταιρική διακυβέρνηση, το υψηλό ποσοστό κρατικής ιδιοκτησίας είχε σημαντικές δημοσιονομικές και οικονομικές επιπτώσεις. Αυτές εκτιμώνται σε 13 δισεκατ. EUR ή περίπου στο ένα τρίτο του ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2007-2014 και οφείλονται κυρίως στα μέτρα σταθεροποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα και στα διαφυγόντα κέρδη των κρατικών επιχειρήσεων σε σύγκριση με τις ιδιωτικές ομοτίμους τους. Οι επιδόσεις των κρατικών επιχειρήσεων άρχισαν να βελτιώνονται, υποστηριζόμενες από ένα νέο σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης, αλλά οι κίνδυνοι

εξακολουθούν να υπάρχουν. Στα τέλη 2015, τα αποτελέσματα εμφάνισαν βελτιωμένη κερδοφορία των επιχειρήσεων υπό τη διαχείριση της Κρατικής Εταιρείας Χαρτοφυλακίου της Σλοβενίας, αν και υπολείπονται του ενδιάμεσου στόχου που έχει καθοριστεί στη στρατηγική διαχείρισης. Τον Ιανουάριο του 2017, η κυβέρνηση ενέκρινε σχέδιο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού για το 2017, με ποσοτικοποίηση των δεικτών επιδόσεων για κάθε κρατική επιχείρηση χωριστά και επικαιροποίηση του καταλόγου στοιχείων ενεργητικού για εκποίηση. Ταυτόχρονα, εξακολουθεί να εκκρεμεί η αναθεώρηση της στρατηγικής διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού, που εγκρίθηκε για πρώτη φορά από το κοινοβούλιο το 2015, ενώ η κυβέρνηση έχει αναβάλει την απόφασή της για το δεύτερο εξάμηνο του 2017. Μολονότι στα τέλη Φεβρουαρίου 2017 ορίστηκε νέος πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η πλήρης σύνθεση του εποπτικού συμβουλίου.

- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Σλοβενίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Σλοβενία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Σλοβενία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο Ένωσης κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (20) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και η γνώμη⁽¹⁾ του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (21) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017. Οι συστάσεις που απήχυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 και 3 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Σλοβενία να λάβει μέτρα το 2017 και το 2018 προκειμένου:

1. Να καταβάλει ουσιαστική δημοσιονομική προσπάθεια το 2018, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προληπτικού σκέλους του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να ενισχυθεί η συνεχιζόμενη ανάκαμψη και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Σλοβενίας. Να θεσπίσει και να υλοποιήσει την προτεινόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος υγειονομικής περιθάλψης και να θεσπίσει τη σχεδιαζόμενη μεταρρύθμιση της μακροχρόνιας περιθάλψης, αυξάνοντας την οικονομική αποτελεσματικότητα, την προσβασιμότητα και την ποιότητα της περιθάλψης. Να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό των συγκεντρωτικών προμηθειών στον τομέα της υγείας. Να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και επάρκειας του συνταξιοδοτικού συστήματος.
2. Να εντείνει τις προσπάθειές της για την αύξηση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης και των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, ιδίως μέσω στοχευμένης διά βίου μάθησης και μέτρων ενεργοποίησης.
3. Να βελτιώσει τους όρους χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων, με τη διευκόλυνση της βιώσιμης εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Να διασφαλίσει την πλήρη υλοποίηση της στρατηγικής της Εταιρείας Διαχείρισης Τραπεζικών Στοιχείων Ενεργητικού. Να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις που απορρέει από τους κανόνες περί χωροταξικού σχεδιασμού και οικοδομικών αδειών και να διασφαλίσει τη χρηστή διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2017.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. TÖNISTE

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.